

Uzasadnienie do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 marca 2026 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni (PLH020033)

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Czarne Urwisko koło Lutyni (PLH020033) (zwany dalej Obszarem) został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE). Obszar został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 czerwca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Czarne Urwisko koło Lutyni (PLH020033) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1553).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy). Pierwszy plan zadań ochronnych dla Obszaru opracowany został w 2013 r. i ustanowiony na okres 10 lat zarządzeniem nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni PLH020033 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 5015), które zmienione zostało zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 lipca 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni PLH020033 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 3156). Dokument ten wygasł w 2023 r. i przystąpiono do aktualizacji dokumentacji i ustanowienia nowego planu, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru, uwzględniając aktualny stan obszaru i jego przedmiotów ochrony oraz określając konieczne do podjęcia działania ochronne.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych Obszaru jest utrzymanie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej

fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7 ze zm.) oraz art. 3(2) i 4(4) Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.U.E.L.2010.20.7 ze zm.).

Projekt planu zadań ochronnych dla Obszaru został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).*

Obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych:

1. 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
2. 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*,
3. 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagetum*,
4. 9130 Żyzne buczyny *Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion*,
5. *9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*),

- wymienionych odpowiednio w Załączniku II i I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Obszar położony jest około 1,5 km na północny-wschód od miasta Łądek-Zdrój w gminie miejsko-wiejskiej Łądek-Zdrój, w powiecie kłodzkim, województwie dolnośląskim, w centralnej części Gór Złotych. Obszar zlokalizowany jest w obrębie południowych stoków bazaltowego wzgórza w górnej części doliny Lutyni. Obszar tworzony jest przez mozaikę siedlisk leśnych i łąkowych o zróżnicowanym użytkowaniu (pastwiska i użytki zielone użytkowanie kośnie). Przy zachodniej granicy Obszaru zlokalizowana jest osada Ułęże. Centralną część ostoji stanowi tzw. Czarne Urwisko porośnięte lasami bukowymi i jaworzynami, w których obrębie zlokalizowane są wychodnie skał bazaltowych. Zwarty teren leśny otaczają kompleksy łąk świeżych. Obszar znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego.

Aktualizację danych dotyczących Obszaru przeprowadzono na podstawie danych pochodzących z Państwowego Monitoringu Środowiska wykonanego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz danych archiwalnych pochodzących z poprzedniego planu zadań ochronnych.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Ze zidentyfikowanych zagrożeń wśród najważniejszych wymieniono: dla siedliska 6510 zaniechanie i brak koszenia lub wypasu, a w konsekwencji

sukcesję naturalną, występowanie gatunków inwazyjnych (nawłóć olbrzymia *Solidago gigantea* i łubin trwały *Lupinus polyphyllus*) oraz zbyt intensywny wypas, dla siedliska 8220 zagrożenia związane są z występowaniem obcego gatunku inwazyjnego niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* (zagrożenie praktycznie niemożliwe do wyeliminowania z uwagi na biologię i powszechność występowania gatunku) oraz nagromadzeniem materii organicznej. W przypadku siedlisk leśnych 9110, 9130 i *9180 zagrożenia również związane są z występowaniem gatunku inwazyjnego (niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*) oraz synantropizacją runa wynikającą z sąsiedztwa drogi prowadzącej do osady Ułęże.

Cele działań ochronnych zostały sformułowane zgodnie z ogólną zasadą przybliżania obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego”, przy uwzględnieniu aktualnego stanu wiedzy na temat przedmiotów ochrony, istniejących uwarunkowań społecznych oraz panujących ograniczeń (obszar podlega silnej presji turystycznej). Cele działań ochronnych odwołują się bezpośrednio do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2012). Dla siedliska 6510 określone cele działań ochronnych związane są z poprawą stanu zachowania ze stanu U1 (niezadowolającego) do stanu FV (właściwego) w zakresie wszystkich wskaźników parametru struktura i funkcje. Dla siedliska 8220 określone cele działań ochronnych związane są z utrzymaniem niezadowolającego stanu U1 z uwagi na fakt, iż nie jest możliwa poprawa wskaźnika obce gatunki inwazyjne. Dla siedlisk leśnych 9110, 9130 i *9180 jako ogólny cel ochrony również wskazano utrzymanie obniżonego stanu zachowania (9110 i 9130 – ocena U2 oraz *9180 – ocena U1) z uwagi na fakt, iż nie jest możliwa poprawa wskaźnika obce gatunki inwazyjne. W przypadku siedlisk leśnych nie oceniano wskaźnika *Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska* z uwagi na brak danych.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane są przede wszystkim z: dla siedliska 6510 użytkowaniem powierzchni łąkowych z uwzględnieniem wymogów ochrony siedliska oraz usuwaniem drzew i krzewów oraz gatunków inwazyjnych, utrzymaniem ocienienia płatów siedliska 8220, utrzymanie obecnej gospodarki leśnej w siedliskach 9110, 9130, *9180 - teren na którym występują płaty tych siedlisk jest trudny do prowadzenia gospodarki leśnej z uwagi na strome, kamieniste stoki. Nie są prowadzone zabiegi w obrębie płatów siedliska.

Zaplanowano również monitoring stanu zachowania siedlisk przyrodniczych, którego zasady oparto na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie zachodzi konieczność uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie przedmiotów ochrony.

Przedmiotowe zarządzenie nie zawiera wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, m.in. w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, z uwagi na fakt, iż w wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów planistycznych stwierdzono, iż nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w tych dokumentach.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 28 lutego 2023 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.2.2023.MŁ.1 z dnia 28 lutego 2023 r. informujące o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów planów zadań ochronnych dla 46 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Miasta i Gminy Łądek Zdrój.

Następnie w dniu 4 kwietnia 2023 r. w prasie o zasięgu lokalnym (Gazeta Wyborcza), na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.6320.2.2023.MŁ.2 z dnia 4 kwietnia 2023 r. informujące o przystąpieniu do sporządzenia projektów planów zadań ochronnych dla 13 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Czarne Urwisko koło Lutyni). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Miasta i Gminy Łądek Zdrój.

Warsztaty Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszaru Natura 2000 zostały przeprowadzone w formie elektronicznej – do zarządców i właścicieli terenów w granicach Obszaru przekazano projekt zarządzenia do zaopiniowania.

Obwieszczeniem znak WPN.6320.6.9.2025.1 z dnia 25 listopada 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach*

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza). Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń:

1. Urzędu Miasta i Gminy Lądek Zdrój - od dnia 27.11.2025 r. do dnia 17.12.2025 r.
  2. Starostwa Powiatowego w Kłodzku - od dnia do dnia 28.11.2025 r. do dnia 19.12.2025 r.
- Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Na etapie udziału społeczeństwa wpłynęła uwaga od Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu (pismo ZU.7210.31.2025 z dnia 18 grudnia 2025 r.) do załącznika nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania* i określonego w nim działania związanego dla siedlisk przyrodniczych 9110, 9130, *9180 „Pozostawianie wywrotów i złomów oraz martwych drzew stojących z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia, pozostawianie drzew dziuplastych i próchniejących, pozostawienie drzewostanu do naturalnego rozpadu”. W uwadze wskazano, iż należy przeredagować zapis w taki sposób, aby nadać mu brzmienie: „Pozostawianie wywrotów i złomów oraz martwych drzew stojących z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz sytuacji zagrożenia dla stanu lasu, pozostawianie drzew dziuplastych i próchniejących, pozostawienie drzewostanu do naturalnego rozpadu” z uwagi na fakt, iż podjęcie prac z zakresu ochrony lasu w drzewostanach, ze względu na ich stan sanitarny, jest ustawowym obowiązkiem nadleśniczego, wynikającym wprost z przepisów *ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach* (art. 9 i 13). Uwaga nie została uwzględniona. Wskazane siedliska przyrodnicze (9110, 9130, *9180) są siedliskami o charakterze naturalnym, dla których procesy takie jak zamieranie drzew, obecność martwego drewna czy lokalny rozpad drzewostanu są elementami naturalnej dynamiki ekologicznej i nie stanowią zagrożenia dla trwałości ekosystemu leśnego, lecz warunkują odnowienie naturalne i zachowanie bioróżnorodności. Wprowadzenie dodatkowej przesłanki w postaci „zagrożenia dla stanu lasu” mogłoby prowadzić do realizacji działań nieuwzględniających ekologicznego charakteru tych siedlisk i ich naturalnej dynamiki. Wskazany obowiązek ochrony lasu wynikający z art. 9 i 13 *ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567 ze zm.)* nie oznacza bezwzględnego i automatycznego obowiązku podejmowania działań czynnych w każdym przypadku stwierdzenia zmiany stanu sanitarnego drzewostanu. Przepisy te ustanawiają ogólny obowiązek ochrony lasu przed czynnikami zagrażającymi jego trwałości, jednakże sposób i zakres działań muszą być uzasadnione specyfiką lasu, jego funkcjami oraz innymi obowiązującymi formami ochrony

przyrody. Ochrona bierna tych siedlisk, polegająca na akceptacji naturalnych procesów ekologicznych, jest zgodna z ustawą o lasach oraz z celami ochrony przyrody w obszarze Natura 2000.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak PNK-P.054.115.2026 z dnia 27 lutego 2026 r.